

1990

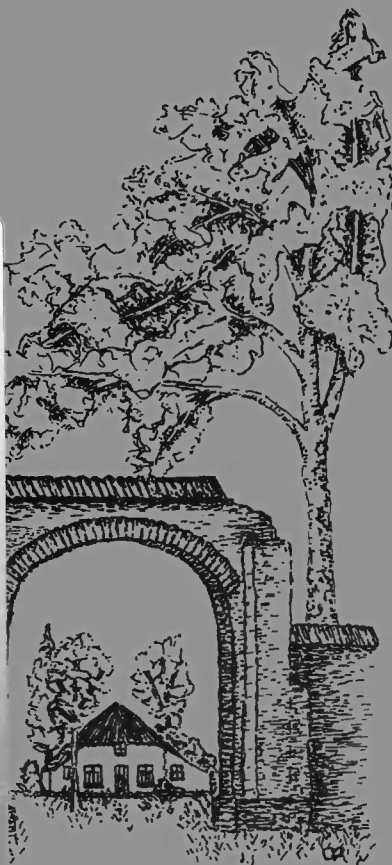
jg 4-2

d'n Myerlese Koerier

Eigendom
HEEMKUNDE KRING
MYERLE
Te Mierlo

4-2

JALEMA
DIVISION OFFICE - SUPPLIES

Heemkundekring Myerle

Secretariaat: Vaanakker 41 - 5731 JR Mierlo - Tel. (04927) 62184

4e Jaargang Nr.2 november 1990

Uitgave van de leden van de
Heemkundekring "Myerle"

Inhoudsopgave

1.	Proficiat	7
2.	Bodemonderzoek Kasteel Mierlo	8
3.	Oude gemeentehuis in kleur	11
4.	Molens in Mierlo	13
5.	Verborgен schat	25
6.	Universiteit van Leuven	27
7.	30-jarige oorlog 1618 - 1648	30
8.	Een ramp in Mierlo (deel 2)	33

De redactie van d'n
Myerlese Koerier
wenst de leden van de
Heemkundekring
Myerle proficiat met
hun onderkomen in het
oude gemeentehuis

Iedere donderdag-
avond van 20.00 tot
22.00 uur is de Heem-
kamer opengesteld
voor de leden

Bodemonderzoek naar Het Kasteel van Mierlo

Zoals u uit de plaatselijke en regionale pers hebt kunnen vernemen, heeft in juni het onderzoek naar de precieze locatie van het Kasteel te Mierlo plaatsgevonden.

Enkele leden van onze Kring zijn de onderzoekers van het regionaal archeologisch archiveringsproject hierbij behulpzaam geweest, wat tot grote besparing van de kosten heeft geleid. Ter informatie drukken wij hierbij enkele citaten uit het rapport af.

Wat is het R.A.A.P.?

Het Regionaal Archeologisch Archiverings Project (R.A.A.P.) is een stichting opgericht vanuit het Albert Egges van Giffen Instituut voor Prae- en Protohistorie (I.P.P.) van de Universiteit van Amsterdam. Deze specialiseert zich in het opsporen en evalueren van en adviseren over oudheidkundige vindplaatsen in het landelijk gebied. Ten behoeve van het ruimtelijk orderingsbeleid van gemeentelijke, provinciale en rijksinstellingen wordt van deze vindplaatsen de archeologische waarde vastgesteld, waardoor een beter beleid ten opzichte van deze cultuurhistorische waarden mogelijk wordt.

In opdracht van de gemeente Mierlo heeft de Stichting R.A.A.P. een onderzoek verricht naar de exacte locatie van het voormalige Kasteel van Mierlo, dat in de buurt van de Kasteelweg op Overakker zou hebben gestaan.

In overleg met de gemeente is gekozen voor een non-destructief, geofysisch onderzoek, aangevuld met grondboringen. De werkzaamheden zijn uitgevoerd in juni 1990.

De onderzoekers die in Mierlo hebben gewerkt zijn: De heer P.G. van der Gaauw en de heer J.A.M. Roymans.

Het rapport bevat een aantal technische beschrijvingen en

de interpretatie. Het zou te ver voeren het hele rapport af te drukken, daarom hier de conclusie die men trekt uit het onderzoek.

Conclusie.

In eerste instantie leek het weerstandsonderzoek niet het beeld op te leveren om tot een verantwoorde reconstructie van het kasteelterrein te komen. De tijdens de ruilverkaveling uitgevoerde grondwerkzaamheden zoals het aanbrengen van een deklaag van ca. 50 cm dikte, bleken het weerstandsbeeld zodanig te verstoren dat de contouren van het slot niet duidelijk tot uiting kwamen. Nadat het booronderzoek was verricht, kon echter de plattegrond van het kasteelterrein in grote lijnen worden gereconstrueerd. De resultaten van het bodemonderzoek komen vrij goed overeen met enkele historische gegevens zoals een oude pentekening en een kaart uit 1832.

Het is aannemelijk dat (een deel van) de fundamenteën van het kasteel nog in tact zijn, omdat bij het booronderzoek een aantal malen op ondoordringbaar puin werd gestoten.

Hoewel er aan het oppervlak niets meer van het kasteel te zien is, vertegenwoordigen de overblijfselen een grote historische waarde. Niet alleen de fundamenteën maar vooral de grachtvullingen verbergen een schat aan informatie over het leven op het kasteel. Organisch materiaal zoals hout, leer en bot zal alleen bewaard blijven wanneer het zich onder de grondwaterspiegel bevindt. Een verhoging van het grondwaterpeil wordt daarom aanbevolen.

Grondwerkzaamheden die de restanten van het kasteel zouden kunnen verstoren, dienen absoluut vermeden te worden. Dat een dergelijk waardevol terrein goed beheerd moet worden spreekt voor zich. Zonder afbreuk te doen aan de archeologische en historische waarden is het mogelijk het kasteelterrein in te passen in een toeristisch en recreatief kader. De Stichting R.A.A.P. kan hierover adviezen geven en is tevens bereid haar medewerking te verlenen aan de

uitvoering van eventuele inrichtingswerkzaamheden.

Ongetwijfeld is dit een belangrijke bijdrage voor de archeologische werkgroep. Binnenkort ligt het rapport ter inzage in onze Heemkamer.

L. Lensen
H. v.d. Vleuten

Het oude gemeentehuis in kleur.

Behalve de vormgeving bepalen de structuur en kleur van de onderdelen voor een groot gedeelte het uiterlijk van gebouwen.

Op het buitenpleister, een algemeen bouw materiaal in heel Europa, werd een kleur aangebracht.

Bij restauraties drukt de smaak evenzeer op het resultaat als bij nieuwbouw.

Zo werd bij restauraties in de afgelopen decennia gestreefd naar de "eerlijkheid" van materiaal en kleurgebruik. Veel gebouwen raakten hun oorspronkelijke verflagen kwijt door zandstralen. Ook het verwijderen van pleisterlagen werd een bijna dagelijkse praktijk.

Ook nu nog blijft het "schoonwerk"-ideaal een ideaal streven.

In nieuwbouw vindt men onverminderd binnenmuren van schoon metselwerk en kozijnen van fraai generfd hout.

Toch is in de afgelopen 10 jaar kleur weer steeds meer een onmisbaar onderdeel van de architectuur geworden.

Het waarom is moeilijk te achterhalen.

Het schoonmaken van gevels staat in schril contrast met de tendens die tegenwoordig zo sterk opkomt om oude gebouwen hun oorspronkelijke, soms wel vermeende kleur terug te geven.

Maar zelfs wanneer er geen twijfels meer mogelijk zijn over de historische betrouwbaarheid van een rekonstruktieplan, blijft de vraag gerechtvaardigd of de vroegere toestand hersteld moet worden.

In een enkel geval, bij een torenspits (A-toren) in Groningen, waren de oorspronkelijke kleuren bekend. Toen deze kleuren aangebracht werden vonden velen dat de toren als een vreemd element overkwam.

Niemand kon zich deze verschijningsvorm herinneren en slechts weinigen wisten begrip op te brengen voor de restauratie van het oorspronkelijke.

Enkele jaren geleden werd de spits van de St.Jan in Den Bosch geheel vervangen door een oorspronkelijk model torenspits. Het resultaat wekte eveneens onbegrip. De beslissing in Mierlo om de pleisterlagen wel of niet te herstellen is bij de voorbeschreven zienswijze geen moeilijke. De keuze van de kleurkeuze is daarmee echter nog niet verklaard.

Bij deze keuze heeft een aantal aspecten een rol gespeeld. Het kleurenadviesburo van Sikkens heeft een bescheiden kleuronderzoek gedaan, waarbij de periode vanaf 1900 werd bekeken. Op basis van het onderzoek, de ervaringen van het kleurenadviesburo, uit gesprekken met oud-Mierlonaren en aan de hand van oude foto's werden 6 verschillende kleurstellingen gedestilleerd.

Ook werd de Rijksdienst voor Monumentenzorg benaderd teneinde haar zienswijze te achterhalen over de toe te passen kleuren.

Gekozen werd een voor een kleurstelling welke de fysieke eigenschappen van het gebouw versterken en welke vermoedelijk zouden passen binnen het verwachtings-en akseptatiepatroon van de Mierlonaren.

Wij spreken de verwachting uit dat het projekt geslaagd kan worden afgesloten.

Een bijdrage van:

B.F.P.Joosten arch. h.b.o..

Naslagwerk: -kleur op historische gebouwen, uitgave van de Rijksdienst voor Monumentenzorg/ Staats-uitgeverij.

Molens in Mierlo.

We zijn hier wel in het land van de standerdmolens want rank op een molenberg verheft zich die van Mierlo. Dat is niet altijd zo geweest tot in de jongste wereldoorlog een groot textielfabrikant, Van der Lande, als wat thans heet public relations officer de uit de Randstad afkomstige dichter A.J.D van Oosten aan zijn bedrijf verbond. Die had tevens de redactie van het zeer verzorgde personeelsorgaan en daarin begon hij een campagne voor het herstel van deze gesloten standerdmolen waarin intussen meer "opens" was dan voor dit bouwsel goed bleek. Het mag wel een klein wonder heten dat het toen tot zo'n grondig herstel gekomen is en... dat dit later succesrijk herhaald is.

De molen heeft aanvankelijk op, kon het anders, de Molenheide gestaan waar hij om en nabij het jaar 1640 gebouwd moet zijn. Hij behoorde aan de Heren van Mierlo en was nog in 1832 eigendom van een hunner, M. G. L. van Scherpenzeel Heusch te Neerbosch. Anno 1855 wordt de molen op het Hei-eind verkocht aan de 29 juni 1782 te Lierop geboren Anna Maria Doers, weduwe van Johan Ferdinand Branten die van 1825 tot 1852 gemeentesecretaris van Mierlo geweest was. Dat een oude dame van 73 nog in haar weduwstaat overgaat tot aankoop van een molen kan er op wijzen dat het hier een beleggingsobject betrof. De wed. Branten-Mierlo kent nog een Prelaat Brantenstraat, genoemd naar de overste van een Amersfoorts Benedictijnenklooster in 1574 - heeft er nog tien jaar plezier van gehad want ze stierf in april 1865. Vijf jaren tevoren had een zoon Arn. Branten intussen de standerdmolen laten afbreken en weer opbouwen op een brede, zachtglooiende verhevenheid aan de Dorpsstraat waar dit sieraad van Mierlo nu aan de achterzijde, fraai vrij, een hertenkamp heeft. Voor 1867 staat in de lotgevallen van de molen het expireren van de vrijdom. Ferdinand Branten, brouwer te Mierlo en de zijnen erven de molen in 1884

waarna hij vier jaren later bij boedelscheiding toevalt aan Arnold Ferd. Franc. Branten, molenaar te Mierlo, en in 1922 overgaat aan Arn. Wilh. Franc. Branten die hetzelfde beroep uitoefende.

De Mierlose standerdmolen met zijn twee ronde windluikjes in de molenkast is goed beschouwd een verwend exemplaar want al in 1939 wordt tot de eerste restauratie in de tegenwoordige generatie besloten. De mulder moest toen jaarlijks vijftig gulden aan het Burgerlijk Ambbestuur van Mierlo bij wijze van pacht afdragen; van deze verplichting werd hij nu ontheven mits hij de molen in goede staat hield. Onder leiding van Chr. van Bussel uit Weert werd het herstel terhandgenomen en 4 oktober 1941 heeft het eensgezinde dorp niettemin opgewekt het gereedkomen van het herstel gevierd. Daaraan herinnert een grote gedenksteen in een nis bij het rood-wit gezandloperde toegangsdeurtje met:

Oud van dagen, maar niet verslagen!
 Hersteld in het jaar 1941,
 door de gebrs. Adriaans, onder
 leiding van Chr. v. Bussel, te Weert.
 Weder inbedrijfgesteld door den
 mulder A. W. F. Brantsen en diens zoon
 F. Brantsen op 4 oktober 1941.
 Door velen is medewerking verleend
 tot het behoud van dezen molen.
 Het nageslacht moge dit waardeeren.

Het nageslacht waardeerde het jarenlang tot het onderhoud blijkbaar dermate bezwaarlijk werd dat het ergste begon te dreigen. In 1956 besloot daarom op voorstel van burgemeester en wethouders de raad van Mierlo de molen maar aan te kopen voor de prijs van f 6300,-. De molenmakers J. Bos en Zonen uit Almkerk kwamen naar Mierlo om hun herstelwerk te beginnen waarmee circa f 4710,- gemoeid was, zodat inclusief bijkomende kosten de gemeente er veertien mille aan besteedde. De kou leek van de lucht toen ter memorie

aan deze daad van piëteit links van de trap in een der steunberen een nieuwe gedenksteen werd ingemetseld die in kapitale letters vastlegde:

Tot behoud voor het nageslacht in
vervallen staat aangekocht door
de gemeent Mierlo van de mulder
A. Branten en door haar eigen diensten
in samenwerking met de molenmakers
Bos te Almkerk gerestaureerd
overeenkomstig adviezen van
" De Hollandse Molen " 30 juli 1956

J. Krol, Burg.	M. Gerrits, Secr.
H. v. Kuik, Weth.	J. Grooten, Dir. Gem. Werken.
P. Beks, Weth.	

Mierlo had nu tenminste een standerdmolen veiliggesteld. Het had er n.l. op zijn oorspronkelijk grondgebied twee staan en stak daarmee Geffen naar de kroon. In Mierlo-Hout, later door Helmond geannexeerd had n.l. nog in 1890 de toen 45-jarige uit Oirschot afkomstige mulder Godefridus van Stekelenburg er een aan de Hoofdstraat laten oprichten. Die is in 1938 aan Ant. J. van Stekelenburg overgegaan maar werd het jaar daarop al gesloopt.

De molen aan de Mierlose Dorpsstraat vroeg ruim een kwart eeuw na de grote beurt van 1941 opnieuw herstel. H. Beijck te Afferden begrootte dit 24 november 1967 op f 47.000,- maar dan zou er ook veel eikehout, o.a. aan het schaliënschild, nodig zijn. De molen vertoont vrij ernstige gebreken, liet 12 december van dat jaar het Gemeentebestuur aan Ged. Staten weten. Ten Provinciehuize was men dermate alert dat reeds 29 december het antwoord van Ged. Staten kwam. Waarop de bekende procedure volgde: van Monumentenzorg kwam 3 september 1968 bericht dat er van Rijkswegen in 1970 op f 18.800,- te rekenen viel, drie weken later dat de Provincie f 11.750,- zou bijdragen. Zo konden 4 februari

1969 B. en W. de gemeenteraad voorrekenen dat krachtens het dusgenaamde Verfiyningsbesluit Monumenten er gedurende 25 jaren een extra-uitkering van f 2350,- te wachten was weshalve het college de raad voorstelde 47 mille ten laste van de gemeente te laten komen.

In de zomer van 1969 stelde het Provinciaal bestuur de gemeentebesturen op de hoogte van de nieuwe regeling betreffende een onderhoudssubsidie en wel van maximaal vijftienhonderd gulden per jaar waarvan het Rijk f 600,-, de Provincie f 300,- op zich namen en de gemeente f 375,-. Voor het onderhoud van nietmalende molens waren de maximale subsidiebedragen f 400,- van het Rijk, f 150,- van de Provincie en f 250,- van de gemeente indien de molen eigendom van een stichting of een vereniging was. Met terugwerkende kracht gold dit van 1968 af. Uitdrukkelijk werd er op gewezen dat generlei subsidie te wachten was voor molens die als woonhuis, cafe, e.d. waren ingericht en door verbouwing niet meer maalvaardig waren. In die bedrijven stegen echter de kosten welke, ten dele door subsidies gedekt in oktober 1969 voor het Mierlose geval op f 61.000,- getaxeerd werden. De gemeenteraad schrok er niet voor terug en uiteindelijk beliepen de rekeningen van molenmaker Beijk f 57.128,45 en kwamen de aanvullende werken door de gemeente op f 5261,14. Voor in totaal f 67.925,61 bleek er aan de molen besteed toen hij 29 augustus 1970 opnieuw een feestelijke ingebruikneming beleefde.

De trots van Mierlo is met dit al geen statisch object, hoe "festgemauert in der Erde" hij ook op zijn hoge heuvel staat. F. J. M. van Nuenen, Hertenkampstraat 31, had in 1972 zijn diploma van het Gilde van Vrijwillige Molenaars behaald en een week voor zijn 49-ste verjaardag kreeg hij zijn gemeentelijke instructie waarbij hem het dagelijks toezicht werd toevertrouwd alsmede het leiden van excursies. Wanneer de molen draait heeft de firma Branten de voorrang bij het laten malen van graan zodra de machtige staartboom de rood-bruine molenkast op de wind gedraaid heeft en de zwart-

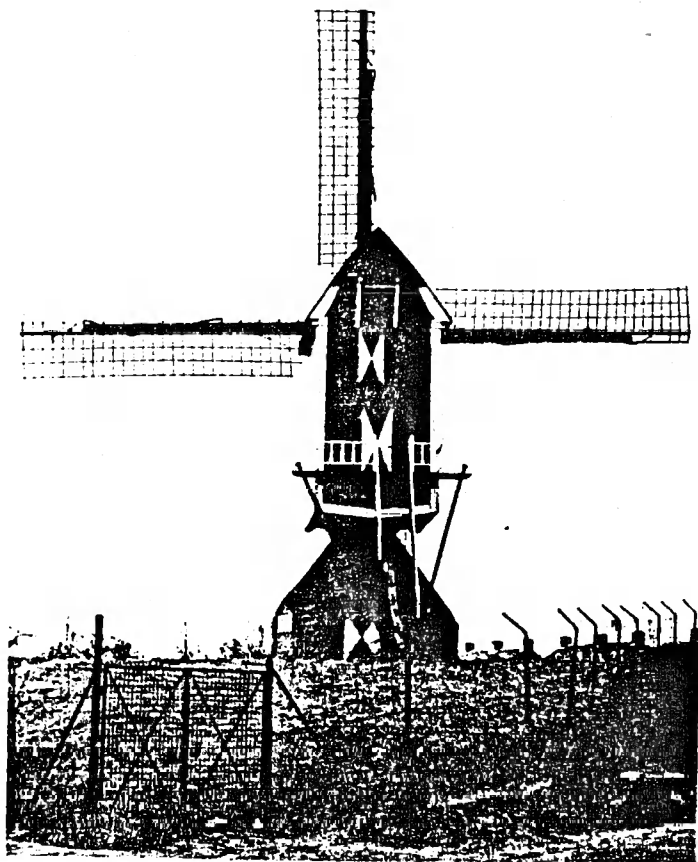
groen-witte wieken de luchtstroom over de schaliënkap laten zoeven.

Mierlo heeft nog een windmolen, terzijde van de weg naar Helmond maar dat is in vergelijking met de standerdmolen een . . . panopticum-exemplaar. Men noemt hem naar de buurtschap de Ellenaar en hij is eveneens in de eerste oorlogsjaren gerestaureerd en nog wel door een partikulier. Die "Ellenaar" met zijn sierlijke taille en zijn gave rood-witte wieken zal echter nooit meer kunnen draaien naar het schijnt.

De molenberg is vervangen door een rond en plat woonhuis en een ramendeur vervangt de getoogde toegangspoort van de inrit in de voormalige molenberg. Pal ernaast is nog een mooi-rustiek woonhuis gebouwd tot hoger dan de vroegere molenbelt waardoor kruien van de kap uitgesloten moet heten. Jammer.

De halfopen standerdmolen van Mierlo

bouwjaar	omstreeks 1600 - 1860
type en functie	halfgesloten standerdmolen, korenmolen
adres en ligging	Dorpsstraat, in het centrum van het dorp
landschappelijke waarde	belangrijk, gelegen op een natuurlijke verhoging in het terrein; de entourage van de molen wordt thans gevormd door een hertenkamp, waarvan met name de afrastering de molen van nabij aan landschappelijke waarde doet inboeten
eigenaar	gemeente
onderhoudstoestand	goed
bestemming	oorspronkelijk molen van graan, thans buiten bedrijf
constructie	halfgesloten standerdmolen; kap en borsteind gedekt met eiken schaliën; paraplu hout, met dakleer
wiekenkruis	ijzeren roeden fabr. Gebr. Pot (buitenroede) en de Bie uit Sprang-Capelle (binnenroede); wiekvorm oorspronkelijk, ongewijzigd
vluch	25,10 m
as	hout, lengte 5,08 m met gietijzeren insteekkop en penmuts asgaten 45x32 cm, huislengte 60 cm
vang	gewone vlaamse, of blokvang, met vangtrommel
inrichting	luiwerk (kam-aandrijving) 1 koppel 17der kunststenen als voormolen; de achtermolen is

overbrengingen

verwijderd

aantal kammen aswiel 74, steek 13,1 cm

aantal staven steenschijf 14, steek 13,1 cm

overbrengingsverhouding 1:5,3

versieringen

aantal kammen tandkrans aswiel achtermolen 72, steek 12,4 cm

In de beren of stiepen zijn twee gedenks:enen ingemetseld.

Verder zijn in het gebint van de molenkast de volgende inker-
vingen aanwezig:

Antoni Driesse
1806

A. V. Driel 1765

Mathys Swane
1804

Ms 1778

Fr. Branten
1886

A. W. van Wijk
VEEN

aanvullingen

voor de laatste restauratie was het wiekenkruis gestroomlijnd
volgens het systeem van Bussel.

De ronde stenen bergkorenmolens van Mierlo

bouwjaar	onbekend
type en functie	ronde stenen bergkorenmolens
adres en ligging	Geldropseweg 1, aan de oostzijde van de weg Geldrop Helmond
landschappelijke waarde	matig, doordat geleidelijk aan een hoog geboomte rond de molen ontstaat, wordt hij aan het gezicht onttrokken; door het afgraven van de molenberg waarvoor woonruimte in de plaats is gekomen heeft de molen sterk in waarde ingeboet
eigenaar	A. L. M. van der Lande, Duysel's Hof, Duizel
onderhoudstoestand	redelijk
bestemming	oorspronkelijk malen van graan, thans woning
constructie	ronde stenen bovenkruier, molenberg vervangen door woonruimte welke een geheel vormt met het naastgelegen woonhuis; kap hout, met dakleer; staartwerk hout, met kruibok
wiekenkruis	ijzeren roeden fabr. Chr. Bremer, Adorp; wiekvorm oorspronkelijk, ongewijzigd
vlucht	24,70 m
as	hout, lengte 4,19 m, met gietijzeren insteekkop; asgaten 39 x 43 cm, huislengte 78 cm
kruierwerk	oorspronkelijk: houten rollen gevat in houten wagens
vang	gewone vlaamse- of blokvang, met vangtrommel
inrichting	luiwerk verwijderd; 1 koppel 17der blauwe stenen (ontmanteld);

	begane grond, voormalige maalzolder en steenzolder in gebruik als woonruimte
overbrengingen	aantal kammen aswiel 54, steek 12 cm schijfloop ontbreekt aantal kammen spoorwiel 63, steek 10,5 cm; aantal staven steenschijf 22, steek 10,5 cm
versieringen	stichtingssteen en inkervingen ontbreken

Historische bijzonderheden.

In begin der jaren '40 van de 20-ste eeuw hersteld; later onherstelbare "restauraties"

Aanvullingen.

Deze molen kan gelden als het meest vergaande voorbeeld van aanpassing aan een gewijzigde bestemming dat de provincie kent.

Bron:

"De Brabantse Molens".

"DE BRABANTSE MOLENS" is in opdracht van het Provinciaal Bestuur van Noord-Brabant in 1974 uitgegeven door de Uitgeverij Helmond.

Naschrift van de redactie.

18 oktober 1990

De halfopen standerdmolen is momenteel weer hard aan een opknopbeurt toe. Geeft de huidige stand van de wieken (rouwstand) dat symbolisch aan, of is dat toevallig zo. De toestand waarin hij nu verkeert is deels toe te schrijven aan achterstallig "dagelijks" onderhoud en deels aan te weinig "draaiuren" van de molen.

Stilstand betekent hier achteruitgang.

De gemeente Mierlo heeft plannen in de maak om de molen weer een grote opknopbeurt te geven.

Het is aan te bevelen om de molen weer geschikt te maken voor het malen van granen en dit, door goede afspraken te maken met de molenaar, ook daadwerkelijk frequent (in principe wekelijks) in praktijk te brengen.

De molenaar behoort de algehele conditie van de molen te observeren, te registreren en te rapporteren, waarbij hij/zij tevens het kleine onderhoud dient te verzorgen.

Een molen die, indien de wind dat mogelijk maakt, echt granen maalt en dus "produktief" is, is zeker voor het promoten van Mierlo een goede en educatieve aanwinst voor zowel haar inwoners als haar bezoekers.

Verborgen schat

Een verborgen schat, wie heeft hiervan niet gedroomd in zijn jeugd? In veel jeugdboeken is dit het onderwerp bij uitstek. Ook Mierlo kende de verborgen schat. In de correspondentie van de secretaris B.J. van Heuven, van de heerlijkheid Mierlo aan de Vrouw van Mierlo die woonde in Maastricht bericht hij haar op 9 april 1791 het volgende:

Voor eenige dage zig te Mierlo een gerucht verspreijende, dat bij zeker inwoonder een aarde kan met circa drie a f 400 onder den eusen Drop¹ zijner woning ware opgedolven, oordeelde ik het mijn plicht daar op ter stond te rechercheren en voor U.h.E. welgeb. belangens te waken. Doch hetgeen ik verwagte gebeurde, namentlijk de ontkenning der zaak. Toen ik die persoon eindelijk vroeg, of hij ter mijner decharge, bij nadere requisitie de onwaarheid van dien vond dan wel met Eede zoude willen confirmeren, wierd zijn ontroering te aanmerklijk om niet verraaden te weesen, zo dat ik te wel begreep dat dit verspreide gerugt niet van grond ontbloot was, oordelende des alvorens verder te gaan met mr. Verster² te consuleeren, die mij met rescriptie gemunieert heeft, van welke een copie hier nevens is ingesloten en ik de vrijheid neem daartoe te refereere, schoons niet geanimeert wordende dagt ik evenwel van een en ander U.h.Ed. wel. geb. niet ingorant te mogen laten.

1 eusen = overstek van strooiden dak
drop = een uitstekende balk versierd

2 Verster, J.L. advocaat te Den Bosch.

Zoals blijkt uit de brief heeft secr. v. Heuven reeds een advocaat geraadpleegd. In het archief bevindt zich ook een copie van het advies van mr. Verster. Uit deze copie blijkt dat de pot met geld is gevonden bij Willem Ververs. De advocaat concludeert dat wanneer de schat op eigen grond is gevonden de eigenaar van de grond zich de schat kan toeëigenen. Wanneer de schat op gemeentegrond wordt gevonden is de grondheer van de heerlijkheid eigenaar van de schat. Verster maakt bovendien onderscheid tussen een schat en een pot met geld. Onder schat verstaat men in die tijd oud geld. Wanneer het in die tijd gebruikelijke geld betrof zou het verloren of vermist geld betreffen. In het laatste geval zou het aan de officier moeten worden aangegeven. Verster adviseert tenslotte "Dien pot niet sterk te roemen, maar so mogelijk nog wat nader onder de hand te horen en te verstaan".

Brief van mr. Verster aan secr. B.J. van Heuven te Mierlo.

Bron: Archief van Scherpenzeel-Heusch.

Henk v.d. Vleuten.

Lijst van in Mierlo geboren personen die studeerden aan de Universiteiten van Leuven en Keulen (16^e - 18^e eeuw)

- Acker, Martinus van den. Afgestudeerd als medicus in Keulen, gepromoveerd aan de Academie van Harderwijk in 1804¹.
- Berenbroeck, Joannus. Ingeschreven in Leuven 22-1-1631 (artes). Promoveerde 16-11-1632.
- Bogaerts, Paulus. Studeerde artes te Leuven. Promoveerde 29-10-1616 tot Artium Licensiatus als 4e van 190 kandidaten. Geboren in Mierlo circa 1594. Capucijn-monnik. Vervulde functies als gardiaan en definitor in verschillende kloosters. Overleden te Brugge 13-1-1656.
- Brecht, Bartholomeus (van). Geïmmatriculeerd in Leuven 27-11-1658 (artes). Studeerde ook theologie. Verliet Leuven in 1668.
- Brussel, Petrus van (bijgenaamd Crocortius). Ingeschreven in Keulen 15-5-1632 (artes). Geboren in Mierlo 19-11-1612. Jezuït. Onderwees wijsbegeerte en theologie in Keulen. Missioneerde ongeveer 8 jaar en bestreed de Protestanten. Gaf een boek uit in het Duits: „De Geestelijke Opstanding”. Overleed te Hildesheim 7-5-1667.
- Damen, Henricus. Studeerde in Leuven. In 1558 rector van de universiteit. Overleed 29-12-1580 als kanunnik van de St. Lambert te Luik.
- Damen, Joannes. Circa 1540 geboren op Bekelaar in Mierlo. Ingeschreven in Leuven 24-8-1555 (humaniora). Promoveerde 19-3-1560. Overleed in 1622 als kanunnik van de St. Lambertus te Luik. Stichter van studiebeurzen voor zijn familie in Mierlo. Legateerde f 1.600,-- bestemd om te Mierlo een school voor voorbereidend hoger onderwijs op te richten.

- Duynhovius, Joannes. Promoveerde 27-11-1597 te Leuven tot A.L. als 3e van 100 kandidaten. Vermoedelijk identiek met „magister Joannes” uit Mierlo, theoloogant van het Pauscollege, die in 1601 of 1602 overleed aan de pest.
- Enckevoirt, Willem van. Geboren 1464 te Mierlo en overleden 19-7-1534 als kardinaal in Rome. Van E. schreef een rede voor de theologische faculteit en werd „meester in de godgeleerdheid” in Leuven.
- Fabritius, Henricus. „Meyrloensis” (Mierlo of Meerlo). Geïmmatriculeerd in Keulen 8-10-1576 (artes).
- Fabritius, Joannes. „Meyrloensis” (Mierlo of Meerlo). Promoveerde 22-11-1600 te Leuven tot Artes Licensiatus.
- Herckenrath, Gerardus Joannes. Mierlo (?). Studeerde filosofie in Keulen en later medicijnen. (1734)².
- Heren, Petrus Rutgeri. Ingeschreven in Leuven 27-2-1554 (artes). Promoveerde 26-3-1556 tot A.L. als 73e van 180 kandidaten.
- Hove, Theodorus van den. Geïmmatriculeerd in Leuven 15-1-1635 (artes). Promoveerde 13-11-1636 tot A.L. als 56e van de 145 kandidaten.
- Laeck (of Laet), Antonius van der. Ingeschreven in Leuven vóór februari 1722 (artes). Promoveerde 11-11-1725 tot A.L. als 20e van 138 kandidaten. Werd in 1754 kanunnik van de St. Anthonius bij Doornik.
- Maris, Joannes Gerardi. „Merloensis” (Meerlo of Mierlo). Ingeschreven in Keulen 4-2-1668 (kandidaat in de theologie). Vermoedelijk identiek met Joannes Gerardi, imm. Leuven 15-11-1661 als „Mirloensis” (artes).
- Peguis, Willebrordus. Promoveerde 27-11-1597 te Leuven tot A.L. als 26e van 100 kandidaten.
- Reijt, Gerardus van der. In 1551 vermeld als theoloogant te Leuven en benificant van een altaar te Mierlo. Vermoedelijk identiek met Gerards Simonis, imm Leuven in 1549.

- Rutten (Rutgeri, Rutscheren) Jodocus. Ingeschreven Leuven in september 1550. Promoveerde 14-4-1555 tot A.L. als 159e van 166 kandidaten. Beneficiant te Lierop.
- Scheren, Bartholdus. Ingeschreven in Leuven 28-2-1560. Promoveerde 19-2-1562 tot A.L. als 100e van 159 kandidaten.
- Sonnius, Franciscus. (1507-1576 overl. te Antwerpen). Vermoedelijk geboren in Mierlo en niet zoals lange tijd aangenomen in Son. Studeerde wijsbegeerte in Leuven. Behaalde op 20-jarige leeftijd de eerste prijs onder 111 medeleerlingen op het Collegium Proci te Leuven. Was eerste bisschop van 's-Hertogenbosch en later eerste bisschop van Antwerpen³.
- Springhers, Petrus Joannis. Ingeschreven in Leuven februari 1551 (artes).
- Verdonck, Joannes. Ingeschreven in Leuven 26-11-1626 (artes). Geboren 1609 in Mierlo. Op 24-6-1630 te Tongerlo geprofest als norbertijn. Kapelaan van de St. Sulpice te Diest. Overleed 25-9-1634

Auteur: Hans Krol

Bron: H. Bots, I. Matthey en M. Meyer, Noordbrabantse studenten; 1550-1750. Tilburg, Stichting Zuidelijk Historisch Contact, 1979.

Noten:

- 1 O. Schutte, Album promotorum van de Academie te Harderwijk, blz. 283.
- 2 G. Becker, Die Studenten aus dem niederländischen Raume an deutschen Gymnasien und Universitäten. I. Teil, blz. 64.
- 3 Over Sonnius, zie o.a.: 1 Nieuw Nederlandsch Biographisch Woordenboek, deel 2: In: Katholieke Illustratie, nr. 6, 1869/70, blz. 41-42. (met portret van W. Bogaerts naar gravure van Th. Galle).

30-jarige oorlog 1618 - 1648¹

(Poging tot vertaling van de brief die Gerardt van de Steghen schreef aan zijn broer Gosewijn)

Opmerking vooraf: Niet Maximiliaan, maar Gosewijn schreef op 18-8-1626 en wel aan zijn broer Gerardt. Deze ontving de brief op 25-9-1626.

Maximiliaan (de zoon van Gerardt) schreef op 3-9-1626 aan zijn vader. Wanneer die de brief ontving is niet bekend, maar hij moet in zijn bezit zijn geweest op 28-9-1626, want op die dag citeert hij eruit in de brief, waarvan hier de vertaling volgt.

Broer,

Ik heb Uw brief, gedateerd 18 augustus ontvangen op 25 september en daaruit begrijp ik (verneem ik) dat U en de broers en zusters gezond zijn. God zij geprezen.

Wat mij betreft, ik maak het redelijk goed.

Beter dan mijn zoon Maximiliaan, die mij op 3 september vanuit Minden heeft geschreven, de stad die in Brunswijk ligt, waar hij het commando voert. Daarmee heeft hij mij zeer van streek gemaakt, want hij heeft mij geschreven dat ze waren gelegerd voor een stad, genaamd Wiendenbruck, liggende in het bisdom Osnabruck, welke zij met geweld dachten in te nemen. Maar na lange bestormingen hebben zij moeten terugtrekken en vele doden en gewonden moeten achterlaten, zowel flinke soldaten als commandanten.

Onder anderen is onze zoon Gerardt door het dikste gedeelte van zijn rechterbeen (kuit? dij?) geschoten en omdat hij verkeerd behandeld is, ofwel omdat hij er zelf niet goed opgepast heeft, is het koud vuur erin gekomen en heeft men het been moeten afzetten.

Maximiliaan heeft ook een verwonding opgelopen, aangezien hij door zijn lip werd geschoten. Zoals hij mij schrijft is hij zo goed genezen, dat het niet meer te zien is.

Dat zijn de resultaten van de oorlog, zoals ik hem ook heb geschreven. Ik heb niet de indruk dat hij het oorlogstoneel zal verlaten, want hij is er verzot op tussen de overheden te vertoeven en het commando te voeren over (bezette) steden. God betere het.

U schrijft mij (dat U gehoord heeft) van Jantje Balen dat de (de Spanjaarden? de troepen van Frederik Hendrik?) te Maastricht erg tekeer gingen, maar toen ik in Mierlo was hoorde ik het anders: ik geloof dat het verloopt zoals het behoort, en bovendien vergoedt het veel, dat ze het apostelhuis te delen. Ik ben wat meer honkvast (ik reis niet zo veel) en ik ken de Heer (beheerder?) niet via mijn broer, zusters en de Heer Balen.

Het zou niet goed zijn dat hij opnieuw zulke rekeningen zou produceren en mij als provisor (verzorger, geestelijk verzorger, armenzorger) grote schande zou aandoen. Wil hierin toch je verstand gebruiken. Wil het land te Berlicum aan het mannetje verhuren of aan iemand anders, zoals U dat goeddunkt.

Ik geef je mandaat (vrijheid van handelen) met betrekking tot de boerderij te Heukelen. Ik weet niet wat ik met Matthijs moet doen als ik te bevelen heb. Hij belooft mij (niet) veel goeds. Matthijs is mij nog vijftig gulden schuldig. Ik zou willen dat Jacob hem het ene (?) zou betalen. Jacob heeft van mij nog vier zijden spek. Ik had zijn zoon opgedragen dat hij ze mij zou sturen.

Mocht het zich voordoen dat U (je) naar hier zou komen dan zou ik dringend wensen dat je de zijden spek en de kapoenen van het apostelhuis mee wilde brengen. (Er moet beslist mit staan in plaats van nijt. GV.) En het huis bezichtigen waar ik tegenwoordig in verblijf en samen (het voedsel) opeten.

Het is een mooie woning, gelegen buiten de stadspoort naast waar Stapels woonde in de tijd dat jij te Luik woonde. Ik heb je advies gevolgd, zodat ik nu een grote tuin heb van wel drie bunders oppervlakte. De vruchten, zowel appels als

peren, heb ik voor tweehonderd gulden verkocht; ze waren echter meer waard. (?) Ik heb er (te) veel moeite mee, zodat ik denk dat ik er niet lang wonen zal; bovendien wordt het hier benauwd (vgl. benard, verwant aan het Engels narrow). Laat komen wat komt. Wat komt is God bekend, welke wij verzoeken om U met broer en zusters in zijn zalige bescherming te nemen en verder beveel ik mij in Uw welwillende aandacht.

Uit Luik, de 28e september 1626.

Uw broer Gerardt van der Steghen.

Opmerkingen achteraf:

- Ik ga ervan uit dat het transcriberen van de oorspronkelijke brief met zorg en vrijwel foutloos is gebeurd.

Dan moeten we vaststellen dat de taalvaardigheid van schrijver Gerardt hem nogal eens in de steek liet. Hij lijkt een enkele keer het omgekeerde te bedoelen van wat hij zegt, het bezondigt zich aan onjuiste zinsschakeling en zaait zijn leestekens tamelijk onwillekeurig. Het maakt trefzeker vertalen haast onmogelijk.

- Het woord ende kon in die tij o.a. betekenen: en, maar, echter, daartegenover. Het woord want had soms de betekenis aangezien.

- Mocht men meer taalkundige toelichting wensen, dan geef ik die graag, althans voor zover dat mij mogelijk is.

- De broers zijn vrijwel zeker gewond geraakt tijdens de zgn. Deense periode in de 30-jarige oorlog.

De beroeringen rond Maastricht en rond het apostelhuis zijn mij niet helemaal duidelijk: voor de troepen van Frederik Hendrik is het twee jaar te vroeg en eventuele Spaanse (dus katholieke) troepen zullen het apostelhuis toch niet willen vernielen! Of toch wel?

Gerard van de Vleuten

Noot:

1 Zie DMK nr.2, III, november 1989, blz. 24.

Een ramp in Mierlo

Zaterdag, 27 Augustus 1921.

In het eerste gedeelte heeft u kunnen lezen dat er een steuncomite was opgericht ter ondersteuning van de slachtoffers van de Grote brand in Mierlo en dat er een hulp-oproep in de krant heeft gestaan. Tevens heeft u het eerste verslag kunnen lezen van de oprichtings-vergadering van het steuncomite, gehouden op Zondag 28 Augustus 1921.

De volgende vergadering was sanderendaags.

Deze vergadering is hieronder letterlijk overgenomen met aansluitend een paar krantenberichten.

29 Aug. 1921.

Vergadering der brandsteuncommissie 's avonds om half negen in 't Patronaat. Aanwezig de Zeer Eerw. Heer Pastoor Eere voorzitter, Joh. Knoops, J. Konings, H. v. d. Weijdevan en T. Scheepers. De heer J. C. J. Verheugt voorzitter is van wege eene reis naar den Haag afwezig, terwijl v. d. heer Panken bericht van verhindering is binnengekomen. Wegens afwezigheid v. d. voorzitter leidde Z. E. Heer Pastoor (Eere voorzitter) deze vergadering en opent haar met den Christelijken groet.

De Notulen der vorige vergadering worden na aanbrengen van een paar veranderingen goedgekeurd en onderteekeut. Een zeer vereerend schrijven door den Z. E. Heer Pastoor ontvangen van Mgr. A. F. Diepen Bisschop van 'S ' Bosch wordt voorgelezen. Dit schrijven ging vergezeld met een cheque groot f. 100,00. De w. n. voorzitter zal een Hartelijk woord van dank aan de Mgr. doen toekomen voor Zijne aandoenlijke deelneming in deze ramp.

De Z. E. Heer Pastoor stelt daarop f. 100,00 aan de commissie beschikbaar waarvoor dank gebracht wordt. De secretaris deelt mede nog een bedrag te hebben ontvangen groot f. 100,00 v. d. Heer P. Clerx. Industriël te Helmond. De voorzit-

ter stelt voor de reeds binnengekomen giften in enkele bladen te laten opnemen hetwelk door de commissie wordt goedgevonden. Daarop worden 4 personen uit de commissie aangewezen tot het houden van eene plaatselijke collecte. Elke van hen wordt de wijk aangewezen, welke ze hebben te collecteeren. De w.n. voorzitter stelt daarop voor en beveeld bijzonder aan, de meest noodlijdende zoo spoedig mogelijk ter hulp te komen en liefst in de vorm van natura. Een persoonlijk onderzoek zal door Hem worden ingesteld waar de nood indirect het meest heerst.

Verder is de commissie van oordeel dat het zeer gewenst is een paar vrouwen in het werk te stellen, tot verschaffing van kleederen, bedgoed enz. Nadere stappen zullen in deze richting gezet worden. De w.n. voorzitter stelt voor weer spoedig in vergadering bij mekaar te komen en sluit daarop deze vergadering met den Christelijken groet.

De Commissie, Mierlo, 30 Aug.'21.

Voorzitter, J.P.P. de Winter.

Secretaris, T.Scheepers..

Een letterlijk overgenomen verslag uit

" DE ZUID WILLEMSVAART "

Maandag 29 Augustus 1921.

DE RAMP TE MIERLO

Een ontzettende ramp heeft het vriendelijke dorpje Mierlo geteisterd. Het vuur heeft er op zoodanige wijze huisgehouden dat in een minimum van tijd niet minder dan 29 woningen een prooi der vlammen zijn geworden. Zwartgeblakerde muren, verkoolde balken, afgebrokkelde puinhoopen toonen de plaats van de vroegere vriendelijke woningen.

Onze tijd staat wel in 't teeken van brand in Oostelijk Brabant. We hebben reeds gezien de ontzettende Peelbrand en nu heeft het verwoestend element wederom een 29-tal huizen neergelegd. Om kwart over 11 werd boven het dak van het blok huizen bewoond door J.Manders en J.Raijmakers in eigendom van J.Adriaans, staande in de Marktstraat vuur geconstateerd. Het blok werd door een strooien dak gedekt en stond in een oogenblik in Lichte laaie. Door den tamelijke harden wind sloeg de brand in een minimum van tijd naar de belendende perceelen over. Zoodat een gedeelte der Marktstraat spoedig een groote vuurpoel geleeke. Overal hulpgeroep en angstgeschreeuw. Voor de verbaasde dorpelingen goed wisten wat er gebeurde, gingen reeds een twintigtal woningen in vlammen op.

Steen, vlammend hout en vonken regenden neer. Geiten, hoenders, honden en varkens al wat leefde loeide en bulkte met een misbaar alsof de hel was losgebroken. In steeds dichtere walm sloeg de rook over de straat, vonken daartusschen. Dan hier, dan daar sloeg eensklaps een vlam uit het dak, lichtend langs gevel en schoorsteen. Een panische schrik beving de bevolking, aan het redden van have en goed viel niet te denken. Handen kwamen te kort om het

huisraad naar buiten te slepen en stond 't daar eenmaal dan nog vatte het soms vlam.

De Mierlosche burgemeester de heer Verheugt was spoedig ter plaatse en alarmeerde terstond de burgerwacht onder leiding van den heer P.v.Wijk en de Vrijwillige Landstorm onder leiding van sergeant P.Dekker. De Mierlosche Brandweer was reeds vroeger gerequireerd doch met de spuiten was bij gebrek aan water niets aan te vangen. Door de gemobiliseerden werd direct de weg afgezet zoodat de toegang tot het terrein van den ramp slechts voor een beperkt aantal bevoorrechten vrij bleef. Door dezen maatregel werden ongure elementen die zich tusschen de toesnellende menigte konden bevinden teruggehouden. Later arriveerden nog marechaussee's van Helmond en Eindhoven. De gebroeders Leene veldwachters van Mierlo-Hout en Mierlo-Dorp waren natuurlijk van af den beginne druk in de weer. Het vuur werd eigenlijk in zijn verwoestende loop gestuit doordat een aantal boerenjongens op de daken der huizen klommen grenzend aan de in brand staande perceelen en deze huizen bewoond door Adriaans en Lennaarts met emmers water flink besproeide, waardoor de in het rond vliegende vonken daar geen vat meer op hadden. Te circa twaalf uur werd door den burgemeester van Mierlo de brandweer van Helmond en Eindhoven telefonisch gealarmeerd welke beide met bekwamen spoed ter plaatse arriveerden. De slangen werden aan elkaar gekoppeld zoodat van het Eindhovens kanaal over een lengte van ongeveer 1500 Meter water kon worden gegeven. Echter was toen reeds het gevaar voor uitbreiding van den brand bezworen en behoefde men zich slechts met uitdooven der vlammen bezig te houden.

Zooals reeds gemeld ontstond de brand in het blok huizen bewoond door J.Manders en J.Raijmakers en toebehoorende aan J.Adriaans. Dit was het oudste huis uit deze streek, dagteekende van het jaar 1714 en is om deze rede alleen reeds een betreurenswaardig verlies. In een balk stond in oud-Hollandsche letters ingekapt de volgende rijmpjes ver-

meld:

Boven de deur:

Dit hyus is beridt
Wel voor eene tidt
Maar niet voor eeuwigheit.

En verder boven het raam:

Dit huis is gebouwd door menschenhanden
God wil het bewaren voor het branden.
Afgebrand en opgebouwd 1714;
6, 7.

Omtrent het ontstaan van den brand liep aanvankelijk het gerucht dat deze ontstaan was door vonken uit den voorbijstoomenden tram. Positieve gegevens hieromtrent konden echter niet verstrekt worden.

Eveneens werden een prooi der vlammen het blok bevattende de huizen bewoond door J.v.Elzen, H.Meulendijks en J.Fransen. In het huis van J.v.Elzen was een cafe met tramhalte gevestigd.

Bij J.Fransen verbrandde nog een som gelds van F.500,00.

Verder de woning van J.v.Col welke op 7 Juni reeds gedeeltelijk afbrandde. De achter het huis staande houtloods waarin groote voorraden hout waren opgestapeld bleef echter voor het vuur gevrijwaard.

Het blok bestaande uit de woningen bewoond door F.v.Hoek en G.de Vries, toebehoorend aan G.de Vries. Deze laatste was winkelier in kruideniers en grutterswaren en de aanwezige voorraad werd gedeeltelijk een prooi der vlammen.

Het huis bewoond door den kleermaker J.Konings in eigendom van H.v.d.Boogaard.

Blok van twee woningen van H.v.d.Boogaard en J.van Duijnhoven met cafe.

Blok van twee woningen bewoond door J.Coolen eigenaar en P.Lammers eveneens eigenaar.

Blok woningen bewoond door H.v.d.Boogaard, J.v.d.Laar en J.v.Bree in eigendom van den laatste.

Blok van 4 wonigen waarvan twee behorende aan M.Dreverman en bewoond door dezen en A.v.Hoof en twee waarvan de eigenaar was M.v.Bree bewoond door dezen en J.v.Hoof.

De woningen van H.v.d.Boogaard en A.van den Wittenboer, waarvan de laatste eigenaar.

Het huis van de erven Branten. Door de emotie van den brand verergerde de toestand van den zwaar ziek zijnden F.Branten zoodanig dat hem nadat hij door de goede zorgen van dokter Ledel uit Helmond uit het brandend huis was gedragen, op straat het Heilig Oliesel moest worden toegegend. Hier schijnen veel kostbaarheden alsmede een aanzienlijk som geld benevens geldswaardige papieren verbrand te zijn.

De boerderij van A.v.Dijk terwijl tevens de geheele oogst in vlammon opging.

Het winkelhuis van H.Verberne, waarin een groot voorraad Kruidenierswaren.

Twee oude boerderijen bewoond door P.Meulendijks en gezusters Konings in eigendom aan J.Vlemmix.

Het huis bewoond door de Wed.van den Mosselaar in eigendom aan de erve Branten.

Het huis bewoond door G.Leijten in eigendom aan A.M.Dijsselbloem. Dit was het eenigste huis dat door pannen gedekt werd en diende voor 100 jaar voor pastorie. Al de overige woningen waren naar ouden trant met stroo gedekt.

Gelukkig konden alle huisgezinnen een onderkomen vinden in de leegstaande woningen der bouwvereniging Mierlo-Dorp.

Bij den brand waren o.a. aanwezig de heeren Ebben, wethouder van Helmond en v.Beek burgemeester van Deurne.

De schade valt moeilijk te taxeeren, doch zal vermoedelijk de F.200.000 naderen, te meer daar zeer weinig huisraad gered kon worden.

Voor zoover bekend is zijn alle woningen verzekerd doch voor het meerendeel zeer laag.

Door de Marktstraat wandelend waant men zich in een der plaatsen van het verwoest gebied in Noord-Frankrijk. Afgebrokkelde muren, verkoolde huisraad, berookte balken en geblakerde boomen vormen het trieste decoratief.

Voorwaar een ramp.

Morgen, Dinsdag worden de taxeerders verwacht.

Een letterlijk verslag overgenomen uit

" DE ZUID WILLEMSVAART "

Dinsdag 30 Augustus 1921.

DE RAMP TE MIERLO

Betreffende den geweldigen brand die Zaterdag te Mierlo gewoed heeft valt nog mede te deelen, dat de overblijvende puinhoopen Zondag en Maandag een geweldig bezoek getrokken hebben. Vooral Zondag was de Kijkende menschenmenigte enorm.

Hiervan had het hulpcomite een handig gebruik kunnen maken, bijv. door het plaatsen van offerbussen voor de slachtoffers van de ramp. De eerste indruk immers stemt tot liefderijk medevoelen en maakt meestal dat men intuïtief in den zak tast.

Nader wordt gemeld:

Een dame stapte gisteren uit een auto en vroeg waar er offerbussen geplaatst stonden, zij was bereid te steunen. De deelneming met de slachtoffers is algemeen. Zelfs vanuit Amsterdam, Den Haag en Rotterdam kwamen gisteren bezoekers.

Bij opgravingen zijn nog gevonden in 't afgebrand huis van

A.v.d.W. 84 rijksdaalders; 10 gouden tientjes; 1 gouden 5 guldenstuk; eigenaar was G.S. Bij J.v.d.B. 1000 gulden welke onder de vloer verborgen zat; nog worden vermist 3 zilveren horloges waaronder een fonkel nieuwe bij H.v.d.B.

Even voor het uitbreken van den brand had P.L. juist 2 geslachte varkens ingezouten waarvan natuurlijk niets meer te recht gekomen is. De schade die dezen man door den brand heeft geleden is niet bij benadering te schatten.

Het aspect der ruines is triestig, heele rijen geblakerde muren en daar te midden is wonder boven wonder, gevrijwaard gebleven het cafe Lennaerts en de woning van Dijsselbloem, nog recht overeind stasand. Reden hiervan is de bedekking met pannen. Een goede leer voor de boeren die maar al te dikwijls hier het nut niet van kunnen of willen inzien. Een der getroffen slachtoffers die in zijn vroegere woning een sigarenwinkel had, heeft bij den heer Dijsselbloem zijn intrek genomen en als goed negotieman natuurlijk dadelijk in zijn nieuw huis den winkel weer als vroeger ingericht. Hij weet nog wel niet precies waar de verschllende sigarensoorten gebleven zijn en moet wel eens wat lang zoeken naar een of ander geurig merk, maar toch het gaat en hij verkoopt veel aan al de bezoekers der puinhoopen en dit is de hoofdzaak. De bewaking van de puinhoopen duurt nog steeds voort, gedurig surveilleeren een tweetal burgerwachters over de plaats van het onheil. Vooral Zondag hebben de lui een drukke dag gehad met het oog op de verkeersregeling. Ook de beide veldwachters hadden ternauwernood op een korte nachtrust beslag kunnen leggen. In zooverre zijn deze menschen eveneens slachtoffers van de ramp.

Verder meldt men ons dat de Mierlosche burgemeester de heer Verheugt als altijd in de weer voor zijn dorp gedurende den brand reeds een telegram aan den minister gezonden heeft met een verzoek om steun in welken vorm dan ook.

Hiermee wordt in verband gebracht de reis van het 2de Kamerlid Flekens en burgemeester Verheugt naar 's-Graven-

hage.

Aan personen die zich voor de ongelukkige slachtoffers op charitatief gebied willen verdienstelijk maken verwijzen wij naar den gisteren in ons blad geplaatsten oproep, waarvan heden reeds een inschrijven geopend wordt.

VOOR DE SLACHTOFFERS VAN DEN BRAND TE MIERLO

Het steuncomite, tot leniging van den nood der slachtoffers betrokken bij de ramp te Mierlo, deelt ons mede dat reeds den eersten dag de volgende giften, onder dankzegging, door hun ontvangen werden.

Mgr. A.F.Diepen, Bisschop van 's Bosch,	F. 100,00
A.N.Fleskens, Lid v.d. 2de Kamer, Eere voorzitter van het comite.	F. 100,00
Zeet E.Heer J.P.P.de Winter, Pastoor te Mierlo, Eere voorzitter van het comite.	F. 100,00
Ign. de Haes, Industrieel te Eindhoven.	F. 200,00
Felix Clerx, Industrieel te Helmond.	<u>F. 100,00</u>
Totaal	F. 600,00

Het Steuncomite.

Leo Lensen

Noot:

Dit is de tweede aflevering in de serie over de Grote brand in Mierlo.